

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΙΘ΄
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 842

Κυριακὴ ΙΕ΄ Λουκᾶ (Λουκ. 19,1-10)
27 Ἰανουαρίου 2013

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἀνάγκη μετανοίας

«Ἴδού τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἶ τινὸς τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν»
(Λουκ. 19,8)

ΣΗΜΕΡΑ, ἀγαπητοί μου, τὸ εὐαγγέλιο διηγεῖται ἓνα θαῦμα.

—Θαῦμα; Λάθος κάνεις, θὰ πῆτε. Ἐμεῖς δὲν ἀκούσαμε διήγησι κάποιου θαύματος.

Καὶ ὅμως ἐπιμένω, ὅτι σήμερα τὸ εὐαγγέλιο διηγεῖται ἓνα θαῦμα. Θαῦμα ὄχι ἀπὸ ἄκείνα πού με τὴν περιέργεια ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ θαῦμα, πού μπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ σὲ κάθε τόπο καὶ σὲ κάθε χρόνο· θαῦμα, πού κ' ἐμεῖς μποροῦμε νὰ τὸ ἀπολαύσουμε.

—Καὶ ποῖο εἶνε τὸ θαῦμα αὐτό; Ποῦ ἔγινε;

Ἦγινε στὴν Ἱεριχώ, πόλι τῆς Ἰουδαίας. Ἦταν ἡ δευτέρα πόλις μετὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, πόλις ἱερατικῆ. Ἐκεῖ ὑποδέχονται σήμερα τὸ Χριστό.

* * *

Στὸ ἄκρο τῆς πόλεως αὐτῆς ὁ Χριστὸς εἶχε θεραπεύσει ἓνα τυφλό. Καὶ καθὼς προχωροῦσε πρὸς τὰ μέσα, ἔγινε μέγας συναγερμός. Μεγαλειώδης ὑποδοχὴ τὸν περίμενε. Ποιὸς δὲν ἤθελε νὰ δῆ αὐτὸν πού ἔκανε τὰ θαύματα καὶ ν' ἀκούσῃ τῆ γλυκεῖα φωνή του; Ποιὸς δὲν ἤθελε ν' ἀνοίξῃ τὸ σπίτι του νὰ τὸν δεχθῆ;

Ἦπῆρχαν ἐκεῖ σπίτια μικρὰ καὶ μεγάλα. Ἦπῆρχαν καλύβες, Ἦπῆρχαν καὶ σπίτια πού κατοικοῦσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖτες. **Σὲ ποῖο σπίτι ἄραγε θὰ πάῃ ὁ Χριστός;**

Ὁ Χριστὸς τελικῶς προτιμᾷ τὸ σπίτι τοῦ πιὸ ἀμαρτωλοῦ, τοῦ ἀρχιτελώνη Ζακχαίου, πού οἱ φανατικοὶ Ἰουδαῖοι δὲν τοῦ ἔλεγον οὔτε καλημέρα. Διότι τελώνης καὶ μάλιστα ἀρχιτελώνης, ἦταν τότε συνώνυμο τοῦ ἐκμεταλλευτοῦ, τοῦ κλέφτη, ἐκείνου πού ἀπομυζᾷ τὴν λαϊκὴν μάζαν, τοῦ δοσιλόγου. Καὶ ὅμως αὐτὸν προτιμᾷ ὁ Χριστός.

Ὅταν ἀκούστηκε αὐτό, ὅλοι «διεγόγγυζον

λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσηλθε καταλῦσαι» (Λουκ. 19,7). Ἄλλ' ὅ,τι ἔκανε ὁ Χριστός, τὸ ζύγιζε καλά. Αὐτός, πού εἶνε ὁ «ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς» (Ψαλμ. 7,10), ζύγιζε ὅλους· καὶ εἶδε, ὅτι αὐτὸς ὁ τελώνης **ἦτο ὁ ἄξιος τῆς ἐπισκέψεώς του**. Γιατί ἄραγε;

Πρῶτα - πρῶτα, ὅταν ἄκουσε ὅτι ὁ Χριστὸς ἔρχεται στὴν πόλι, ἔκλεισε τὸ γραφεῖο του. Βγῆκε ἔξω καὶ τί νὰ δῆ· ἓνας κόσμος ὁλόκληρος, ἄντρες γυναῖκες, σπρώχνονταν γιὰ νὰ ὑποδεχτοῦν τὸ Χριστό. Βελόνα νὰ ῥιχθῆ, δὲν ἔπεφτε κάτω. Αὐτὸς ἦταν κοντοῦ ἀναστήματος καὶ δὲν ἔβλεπε. Ἦναψε τότε μέσα του μιὰ ἐπιθυμία νὰ δῆ τὸ Χριστό. Ἦπελόγησε ἀπὸ πού θὰ περάσῃ, κ' ἔτρεξε μπροστὰ σ' αὐτὸν ἦταν παιδί. Βρῆκε ἓνα δένδρο καὶ —ἀξιωματοῦχος αὐτὸς καὶ με κοινωνικὴ θέσι—, σκαρφάλωσε σ' αὐτὸ σάν τὸ γατί. Ἦκανε τὸ δέντρο παρατηρητήριον καὶ περίμενε τὸ Χριστό. Ὅταν ὁ Χριστὸς πλησίασε, σήκωσε τὰ μάτια καὶ τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ.

Ἦ, φτάνει αὐτὴ ἡ ματιὰ! Πάνω ἀπ' ὅλες τὶς ματιὰς καὶ τὰ βλέμματα, τῆς μάνας τῆς γυναίκας τοῦ παιδιοῦ..., τὸ ἀνώτερον εἶνε ν' ἀξιωθοῦμε νὰ δεχτοῦμε μιὰ ματιὰ τοῦ Χριστοῦ. Ὅπως λέει κάπου ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ὅταν ἔρθῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη στὴ μέλλουσα κρίσι, μιὰ ματιὰ τοῦ Χριστοῦ φτάνει· ἀρκεῖ ἐκεῖνος νὰ ρίξῃ πάνω μας μιὰ ματιὰ, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ καρδιά μας παράδεισος. Διαφορετικά, ἡ ψυχὴ βυθίζεται σὲ θλίψι. «Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου, ὅτι θλίβομαι» (Ψαλμ. 68,18).

Μαζὶ με τὴ γλυκεῖα καὶ στοργικὴ ματιὰ του στὸ Ζακχαῖο ὁ Χριστὸς εἶπε· «Ζακχαῖε...».

Ἦξερε τὸ ὄνομά του, ὅπως ξέρει καὶ τὰ ὀνόματά μας. Ἦς μὴ γνωρίζουν τὰ ὀνόματά μας οἱ μεγάλοι καὶ οἱ ἰσχυροί, ἂς εἴμαστε μι-

κροί και ἄσχημοι, ἄς μὴ γράφονται τὰ ὄνόματά μας σὲ ἡμερησίους καὶ περιοδικὰ, ἄς μὴ τὰ φωνάζουν τὰ ραδιόφωνα. Ὅταν εἶσαι κοντὰ στὸ Χριστό, τὸ ὄνομά σου εἶνε γραμμένο σὲ βίβλο ζωῆς, στὴν καρδιά τοῦ Χριστοῦ.

«*Ζακχαῖε*», τοῦ λέει, «*σπεύσας, κατέβηθι*», κατέβα γρήγορα κάτω, γιατί σήμερα θὰ μείνω στὸ σπίτι σου (ἔ.ἀ. 19,5). Καὶ ὁ Ζακχαῖος ἔσπευσε, κατέβηκε, καὶ ὠδήγησε τὸ Χριστὸ στὸ σπίτι του.

Ὅταν ἔφτασαν, σταμάτησε στὸ κατώφλι. Μέσα στὴν καρδιά του ἔγινε μιὰ ἐπανάστασι. Γκρεμίστηκε τὸ κάστρο τῆς ἀμαρτίας, κ' ἕνας νέος κόσμος «ὁμορφος, ἀγγελικὰ πλασμένος» ἄρχισε νὰ γεννιέται. Τὸν ἀκούσατε τί εἶπε; Πῆρε δυὸ ἀποφάσεις, ποὺ ἂν τις ἔπαιρνε κι ὁ ὑπόλοιπος κόσμος, ἡ γῆ θὰ γινόταν οὐρανός. Ἡ πρώτη ἀπόφασι: Ὑψώθη, Κύριε, ἀδίκησα ἄνθρωπο, εἶμαι ἔτοιμος νὰ τὸν ἀποζημιώσω. Ὑψώθη, Κύριε, ἔκλεψα ἕνα πρόβατο, θὰ δώσω τέσσερα. Ὑψώθη, Κύριε, ἔκλεψα μία δραχμὴ, θὰ δώσω τέσσερις. Ὑψώθη, Κύριε, ἔκλεψα δέκα δραχμὲς, θὰ δώσω σαράντα. Κ' ἐκεῖνο τὸ ὑπόλοιπο, ποὺ θὰ μείνη, δὲ' θὰ τὸ κρατήσω μόνο γιὰ τὴν οἰκογένειά μου. Θὰ τὸ μοιράσω. Τὸ μισὸ θὰ κρατήσω ἐγώ, τὸ ὑπόλοιπο θὰ τὸ μοιράσω σ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν ἀνάγκη.

Ἔτσι, μ' αὐτὰ ποὺ ἔκανε ὁ Ζακχαῖος (τὴ σφοδρὴ ἐπιθυμία νὰ δῆ τὸ Χριστό, τίς μεγάλες ἀποφάσεις ποὺ πῆρε, ἀποφάσεις δικαιοσύνης φιλανθρωπίας καὶ ἐλέους) ἀπέδειξε, ὅτι ἦταν ἄξιός νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ ὁ Χριστός.

* * *

Τὸ εὐαγγέλιο αὐτό, ἀγαπητοί μου, διαβάζεται ὅταν πλησιάζουμε στὸ Τριῶδιο. Παρουσιάζεται ὁ Ζακχαῖος, γιὰ νὰ μᾶς θυμίση τὴν **ἀνάγκη τῆς μετανοίας**, ποὺ θὰ προβάλλη σὲ λίγο ἐνώπιόν μας ἡ Ἐκκλησία.

Καὶ εἶνε τὸ κήρυγμα αὐτὸ πάντοτε ἐπίκαιρο. Ποιὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη μετανοίας; Κι αὐτὸς ποὺ κάθεται στὰ ἀνάκτορα κι αὐτὸς ποὺ κάθεται στὴν καλύβα, κι ἀρχιεπίσκοπος ἢ πατριάρχης κι ὁ καλόγερος, κι ὁ ἐργάτης κι ὁ κεφαλαιοκράτης, **ὅλοι**, ἀδέρφια μου, στὸ μάταιο αὐτὸ κόσμο ἔχουμε ἀνάγκη μετανοίας.

Ἀνοίξτε τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς καὶ ῥίξτε μιὰ ματιά. Θὰ δῆτε νὰ παρελαύνουν ὅλα σὰν στρατιῶτες μπρὸς στὸ βασιλεῖο. Σὰς ἐρωτῶ: Δὲ' ντρέπεστε γιὰ πολλὰ; Δὲν ὑπάρχουν πράξεις, λόγια, σκέψεις ποὺ θρηνεῖ ἡ ψυχὴ σας; Γι' αὐτὰ λοιπὸν εἶνε ἀνάγκη νὰ μετανοήσουμε.

ὑπάρχουν δυὸ εἰδῶν μετάνοιες: μετάνοια εἰλικρινῆς καὶ μετάνοια ψεύτικη. Διαβάστε τὰ εὐαγγέλια: ἀμάρτησε ὁ Πέτρος, ἀμάρτησε κι ὁ Ἰούδας. Ὁ Πέτρος ἀρνήθηκε, ὁ Ἰούδας πρόδωσε τὸ Χριστό. Ἄλλ' ὁ μὲν Πέτρος μετανόη-

σε καὶ «*ἔκλαυσε πικρῶς*» (Ματθ. 26,75), ἐνῶ ὁ Ἰούδας «*μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια... καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγαστο*» (Ματθ. 27,3-5), αὐτοκτόνησε. Γι' αὐτὸ λέω: ὑπάρχουν δυὸ μετάνοιες· ἡ μετάνοια τοῦ Ζακχαῖου, τοῦ ἁσώτου, τῆς πόρνῆς, τοῦ ληστοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ μετάνοια τοῦ φαρισάου καὶ τοῦ Ἰούδα.

Ἐμεῖς, ἀδελφοί μου, ὄχι μετάνοια Ἰούδα, ἀλλὰ **εἰλικρινῆ μετάνοια**, σὰν τὴ μεγάλη μετάνοια τοῦ Ζακχαῖου. Δὲν εἶνε ἀπλῶς νὰ λέμε Μετανοῶ. Μετάνοια θὰ πῆ, νὰ ἀλλάξης πιὰ δρομολόγιο ζωῆς, νὰ κάνης τὰ ἀντίθετα ἀπ' ὅ,τι ἔκανες. Νὰ γίνῃ ὁ φιλάργυρος ἐλεήμων, ὁ φιλόδοξος ταπεινός, ὁ ἀκόλαστος ἐγκρατής. Γι' αὐτὸ εἶπα, ὅτι σήμερα στὸ εὐαγγέλιο ὑπάρχει τὸ μεγαλύτερο θαῦμα, τὸ θαῦμα τῆς ἐσωτερικῆς μεταβολῆς τοῦ ἀνθρώπου. Τί ἦταν πρῶτα ὁ Ζακχαῖος καὶ τί ἔγινε; Ἦταν ἕνας λύκος κ' ἔγινε ἀρνί, ἦταν ἕνα κάρβουνο κ' ἔγινε διαμάντι τοῦ Χριστοῦ. Πῶς; Διὰ τῆς μετανοίας.

Στὴ μετάνοια μᾶς καλεῖ σήμερα τὸ εὐαγγέλιο μὲ τὴ σάλπιγγα τοῦ Ζακχαῖου. Ἄλλὰ στὴ μετάνοια μᾶς καλεῖ καὶ ὁ ἅγιος **Ἐφραὶμ ὁ Σύρος** (ἐορτάζει 28 Ἰανουαρίου). Εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ κατανυκτικούς πατέρας καὶ διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅλη ἡ ζωὴ του ἦταν ἕνα δάκρυ κ' ἕνα πένθος γιὰ τὴν ἀμαρτία. Κέντρο τοῦ ἀνθρώπου, λέει, εἶνε **τὸ μυστὸ**. Μολύνθηκε αὐτό; ὅλα εἶνε μολυσμένα. Γι' αὐτὸ σὲ κάποια ὁμιλία του περὶ μετανοίας, στρέφεται πρὸς τὸν διάβολο καὶ λέει:

—Τί μεγάλο κακὸ κάνεις στὸν κόσμον μὲ τὴν ἀμαρτία, διάβολε! Μᾶς μόλυνες τὸ μυστὸ· κ' ἐνῶ ἡ σκέψι μας πρέπει νὰ εἶνε κρυσταλλο, ἔγινε βρωμερὴ καὶ ἀκάθαρτη. Μᾶς ἔκανες τὴν καρδιά κρύα· καὶ ἐνῶ πρέπει νὰ φλέγεται ἀπὸ ἀγάπη στὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον, ἔγινε πάγος. Μᾶς ἔκλεισες τὰ μάτια νὰ μὴ βλέπουμε τὰ ὠραῖα τοῦ Θεοῦ, μᾶς ἔκλεισες τ' αὐτιά νὰ μὴν ἀκοῦμε τὰ λόγια του. Μᾶς ἔκανες, διάβολε, παράλυτους καὶ νεκρούς. Ἔως πότε θὰ σὲ ὑπηρετοῦμε, ἔως πότε θὰ εἴμαστε γκαρσόνια σου; λέει ὁ ὁσιος Ἐφραὶμ.

Ἀπὸ σήμερα, ὄχι ἀπὸ αὔριο, διακόπτουμε σχέσεις μὲ τὸν διάβολο. Παίρνομε διαζύγιο ἀπ' αὐτόν. Μπρός, μπρός, κοντὰ στὸ Χριστό! Κοντὰ στὸ Χριστό! μᾶς φωνάζουν τὰ πάντα.

Εἶθε ὁ Χριστός, μὲ τὸ δάκρυ καὶ τὸν πόνο, νὰ δεχτῆ τὴ μετάνοιά μας. Καὶ «*τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν*» ἄς τὸν διανύσουμε «*ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ*», ἔως ὅτου φθάσουμε ἐπάνω στὸν οὐρανό, γιὰ νὰ δοξάζουμε ἐκεῖ Πατέρα Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα. Ἀμήν.

† **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**